

Dosarul nr.2rc-109/2023
2-22116282-01-2rc-08112023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. P. Harmaniuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Braga, V. Cotorobai, V. Mihaila)

D E C I Z I E

27 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „SETROCONS GRUP”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „SANTEHCOMPLECT” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „SETROCONS GRUP” cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 11 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „SETROCONS GRUP” cu privire la repunerea în termenul de apel și s-a restituit, ca fiind depus în afara termenului legal, apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „SETROCONS GRUP”,

c o n s t a t ă:

La 05 august 2022, S.R.L. „SANTEHCOMPLECT”, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia, a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „SETROCONS GRUP”, solicitând încasarea datoriei, în mărime de 45 741,01 lei, penalității, în sumă de 63 046,05 lei și a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat, în sumă de 3 263,61 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei.

Prin încheierea din 11 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a acceptat spre examinare cererea de chemare în judecată, în procedura cererilor cu valoare redusă.

Prin hotărârea din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „SANTEHCOMPLECT” și s-a încasat de la S.R.L. „SETROCONS GRUP” în beneficiul S.R.L. „SANTEHCOMPLECT” suma de 45 741,01 lei, cu titlu de datorie pentru marfa livrată în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.160621 din 16 iunie 2021, suma de 63 046,05 lei, cu titlu de penalitate, în total suma de 108 787,06 lei, precum și cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat, în sumă de 3 263,61 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 3 000 de lei.

La 06 iulie 2023, S.R.L. „SETROCONS GRUP” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

solicitând repunerea în termenul de apel, casarea hotărârii primei instanțe, respingerea cererii de chemare în judecată.

La 11 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.54), S.R.L. „SETROCONS GRUP” a depus cerere de apel concretizată.

Prin încheierea din 11 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins, ca neîntemeiată, cererea depusă de S.R.L. „SETROCONS GRUP” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel împotriva hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. S-a restituit apelul declarat de S.R.L. „SETROCONS GRUP” împotriva hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 25 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.69), S.R.L. „SETROCONS GRUP” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 11 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, exprimând dezacordul cu încheierea contestată.

În motivarea recursului, s-a invocat că, în rezultatul verificării la 23 iunie 2023 a paginii web a instanței de judecată a constatat că, prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „SANTEHCOMPLECT”, împotriva căreia a declarat apel.

La data de 13 octombrie 2023, drept urmare a verificării paginii web a instanțelor, a stabilit că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunerea în termenul de apel. Din motive se identifică faptul că, instanța de apel a reținut că dispozitivul hotărârii instanței de fond din 20 februarie 2023 a fost expedit la data de 21 februarie 2023 și a fost recepționat la data de 14 martie 2023, iar apelul a fost depus la 06 iulie 2023, cu omiterea termenului de atac prevăzut de lege. Totodată, instanța a considerat că, a cunoscut despre examinarea cauzei, a primit dispozitivul hotărârii emise, însă nu a intervenit și nu s-a interesat despre soarta cauzei.

Recurentul a insistat că despre existența hotărârii nu a cunoscut. În ceea ce vizează recepționarea la data de 14 martie 2023 a hotărârii, a reamintit despre faptul, că la data de 09 august 2022, prin intermediul poștei electronice a expedit copia ordinului de plată în scopul stingerii datoriei. Hotărârea nu i-a fost expedită prin poșta electronică, cum a fost expedită și înștiințarea despre faptul examinării cererii de repunere în termen. La fel, nu este clar de ce în încheierea de respingere a cererii de repunere în termen a cererii de apel este menționat că, deși, a fost citat, nu s-a prezentat. În înștiințare este indicat cu bold că, potrivit art. 267³ alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererile cu valoare redusă se vor examina fără participarea părților, în procedură scrisă.

Copia recursului declarat a fost expedit intimatului, prin scrisoarea datată cu 08 noiembrie 2023, inclusiv avocatului Valentina Hriplivaia, prin intermediul poștei electronice (f.d.74-75).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea la 11 octombrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 25 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.69), ceea ce denotă că, recursul este declarat în termen.

Examinând cererea de recurs, prin prisma argumentelor invocate de către recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

Art. 424 alin.(2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, hotărârea din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel de către S.R.L. „SETROCONS GRUP”, depunând în acest sens cererea de apel la 06 iulie 2023 și la data de 11 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.54), cerere de apel concretizată. Totodată, S.R.L. „SETROCONS GRUP” a solicitat repunerea în termenul de apel (f.d.44, 55-56).

Instanța de apel, prin încheierea din 11 octombrie 2023, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a respins, ca neîntemeiată, cererea depusă de S.R.L. „SETROCONS GRUP” cu privire la repunerea în termenul de apel și a restituit apelul declarat de S.R.L. „SETROCONS GRUP” împotriva hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f.d.61-64).

În virtutea art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termenul de apel și restituirea apelului ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În corespundere cu prevederile art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în

termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că, recurentul, în esență, a indicat că, despre hotărârea primei instanțe de admitere a cererii de chemare în judecată a aflat la data de 23 iunie 2023, accesând pagina web a instanței de judecată și nu a cunoscut despre existența hotărârii.

La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, examinarea cauzei în prima instanță s-a realizat în procedura scrisă a cererilor cu valoarea redusă în conformitate cu art. 276²-276⁴ din Codul de procedură civilă.

În context, la data de 11 octombrie 2022 a fost emisă încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, privind acceptarea spre examinare a cererii de chemare în judecată, în procedură cererilor cu valoare redusă (f.d.34-35). Prin scrisoarea datată cu 11 octombrie 2022, încheierea menționată a fost expediată recomandat pârâtului/recurentului împreună cu copia cererii de chemare în judecată cu anexe (f.d.36) și a fost recepționată de către S.R.L. „SETROCONS GRUP” la data de 20 octombrie 2022, conform avizului de recepție (f.d.38).

Totodată, în dispozitivul încheierii din 11 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a comunicat pârâtului despre dreptul de a depune referință, iar în pct. 4, s-a indicat că, actul judecătoresc va fi adoptat la 20 februarie 2023, publicat pe pagina web a instanței judecătorești și va fi comunicat participanților la proces (f.d.34-35).

Drept urmare, la 20 februarie 2023, prima instanță a adoptat hotărârea judecătorească de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de S.R.L. „SANTEHCOMPLECT” (f.d.39).

În sensul art. 276⁴ alin.(3) din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Totodată, art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civile stipulează că, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Prin scrisoarea datată cu 21 februarie 2023, instanța de judecată a expediat recomandat în adresa participanților la proces copia dispozitivului hotărârii judecătorești din 20 februarie 2023 (f.d.40), fiind recepționată de către S.R.L. „SETROCONS GRUP” la data de 14 martie 2023, conform avizului de recepție (f.d.43).

De asemenea, la data de 23 februarie 2023, dispozitivului hotărârii judecătorești din 20 februarie 2023 a fost publicat pe pagina web a instanței de judecată.

În atare situație, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului precum că doar la 23 iunie 2023 a luat cunoștință de hotărârea emisă pe portalul instanței, în condițiile în care circumstanțele succesiv detaliate supra atestă contrariul și anume că, S.R.L. „SETROCONS GRUP” a cunoscut despre litigiul aflat pe rolul instanței, precum și că hotărârea urma a fi pronunțată la 20 februarie 2023. La fel, i s-a comunicat cu scrisoare recomandată copia dispozitivului hotărârii judecătorești, fiind recepționat la 14 martie 2023.

Drept urmare, instanța de apel justificat a conchis că apelul declarat la 06 iulie 2023 a fost depus cu omiterea termenului de atac prevăzut de lege.

În contextul normelor de drept precitate corelate cu situația de fapt, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, de către prima instanță au fost respectate prevederile legale ce vizează înștiințarea participanților la proces, circumstanțe, în esență, corect conturate și apreciate de instanța de apel.

Părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a stabilit că, revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

Subsecvent, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, postulat inserat în art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

În situația în care materialele cauzei atestă că, instanța de judecată și-a onorat obligația de a înștiința pârâtul despre litigiul aflat pe rol, precum și a comunicat actele de procedură emise, prin intermediul poștei cu scrisoare recomandată, se confirmă ipoteza instanței de apel, care justificat a reținut că apelantul a omis termenul de contestare cu apel, iar alegațiile redade în motivarea cererii de repunere în termen, nu pot fi reținute în justificarea omiterii termenului de contestare.

De altfel, argumentele recurentului sunt infirmate prin materialele cauzei, care denotă că, omiterea termenului pentru declararea apelului îi este imputabilă apelantului/recurentului, având în vedere că, a avut posibilitatea reală de a depune cererea de apel în interiorul termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în modul și termenul stabilit de legiuitor.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de

instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 10 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În corolar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel corect a respins cererea de repunere în termenul de apel, ceea ce a determinat restituirea în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă a cererii de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Alte argumente invocate de recurent nu pot fi reținute, în condițiile în care nu vizează anumite încălcări ce ar fi fost admise de instanța de apel la pronunțarea încheierii contestate de respingere a cererii de repunere în termenul de apel și restituirea apelului, însă vizează dezacordul recurentului cu hotărârea primei instanțe.

Din considerentele redate, recursul declarat, urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „SETROCONS GRUP”.

Se menține încheierea din 11 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „SANTEHCOMPLECT” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „SETROCONS GRUP” cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi